

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:638

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων /ΑΚΕ
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υπουργού/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Ενδελεχής έρευνα και καταλογισμός ευθυνών για το θανατηφόρο εργατικό δυστύχημα στη Βάρη » .

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ.1350/71/25-10-2023 Ερώτηση /ΑΚΕ .

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης/ΑΚΕ, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. κ. Γεώργιο Μουλκιώτη και Μανώλη Χριστοδουλάκη, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Σύμφωνα με τον *Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2020 (Α' 84)*, όπως ισχύει, η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται στη χώρα μας, εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς, σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και στα Ν.Π.Δ.Δ. και τους ΟΤΑ) και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρα 2 και 3).

Βασικό χαρακτηριστικό του ως άνω νομοθετικού πλαισίου είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας (άρθρο 42 παρ.1). Ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και (όπου προβλέπεται) Ιατρού Εργασίας, να παρέχει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (Μ.Α.Π.), να συντηρεί τους τόπους εργασίας, τα μηχανολογικά μέσα και τον εξοπλισμό και να μεριμνά για την κατά το δυνατό άμεση αποκατάσταση των ελλείψεων, που έχουν σχέση με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και να διασφαλίζει τον πιστοποιημένο έλεγχο καλής λειτουργίας του κάθε φύσης εξοπλισμού, μέσων και εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Επιπλέον των γενικών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την υγεία και την ασφάλεια της εργασίας, εφαρμόζονται και οι ειδικότερες διατάξεις των π.δ. 395/1994 και 396/1994 όπως ισχύουν.

Με το π.δ. 395/2014 καθορίζονται οι ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους, σύμφωνα

με το οποίο ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε, ο εξοπλισμός εργασίας, με την κατάλληλη συντήρηση, να διατηρείται σε επίπεδο τέτοιο που να ανταποκρίνεται, ανάλογα με την περίπτωση, στις ελάχιστες προδιαγραφές που καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Συγκεκριμένα:

- Εάν υπάρχουν κίνδυνοι λόγω επαφής με κινούμενα μηχανικά στοιχεία του εξοπλισμού εργασίας που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα, πρέπει αυτά να είναι εφοδιασμένα με προφυλακτήρες ή με συστήματα που να εμποδίζουν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες ή να σταματούν την κίνηση των επικίνδυνων στοιχείων πριν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες. Οι προφυλακτήρες και τα συστήματα προστασίας πρέπει να επιτρέπουν τις απαραίτητες επεμβάσεις για την τοποθέτηση ή/και την αντικατάσταση των στοιχείων του εξοπλισμού εργασίας καθώς και την εκτέλεση των εργασιών συντήρησης. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να επιτρέπουν την πρόσβαση μόνον στον τομέα όπου θα εκτελεστεί η εργασία και, αν είναι δυνατόν, χωρίς να χρειαστεί αποσυναρμολόγηση του προφυλακτήρα ή του συστήματος προστασίας.
- Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι ασφαλή. Σε περίπτωση διακοπής ή βλάβης τους δεν πρέπει να δημιουργούνται επικίνδυνες καταστάσεις.
- Η θέση σε λειτουργία ενός εξοπλισμού εργασίας πρέπει να μπορεί να πραγματοποιείται μόνον με εκούσιο χειρισμό ενός συστήματος χειρισμού το οποίο προβλέπεται για το σκοπό αυτό. Το ίδιο ισχύει για την εκ νέου θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού μετά από διακοπή, για οποιοδήποτε λόγο καθώς και για την εντολή μιας σημαντικής τροποποίησης των συνθηκών λειτουργίας (π.χ. ταχύτητα, πίεση, κ.λ.π.), εκτός εάν αυτή η εκ νέου θέση σε λειτουργία ή η τροποποίηση δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο για τους εκτιθέμενους εργαζόμενους.
- Κάθε θέση εργασίας πρέπει να είναι εξοπλισμένη με σύστημα χειρισμού που να επιτρέπει τη διακοπή της λειτουργίας, ανάλογα με τους υφιστάμενους κινδύνους, είτε ολόκληρου του εξοπλισμού εργασίας είτε μόνο ενός μέρους του, έτσι ώστε ο εξοπλισμός να είναι σε ασφαλή κατάσταση.
- Επίσης οι εργασίες συντήρησης πρέπει να μπορούν να εκτελούνται ενόσω έχει διακοπεί η λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, πρέπει, αν μπορούν, να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την εκτέλεση των εργασιών αυτών ή οι εργασίες αυτές πρέπει να μπορούν να γίνονται έξω από τις επικίνδυνες ζώνες.
- Για την εκτέλεση των εργασιών παραγωγής, ρύθμισης και συντήρησης του εξοπλισμού εργασίας, οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν ασφαλή πρόσβαση και παραμονή σε όλα τα σημεία όπου χρειάζεται.

Επιπλέον, με το π.δ. 396/2014 καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις τήρησης μέτρων ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμού ατομικής προστασίας κατά την εργασία τους. Προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι οι εξοπλισμοί ατομικής προστασίας χορηγούνται από τον εργοδότη δωρεάν στους εργαζόμενους και πρέπει να χρησιμοποιούνται εφόσον οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν ή να περιορισθούν επαρκώς με τεχνικά μέτρα ή μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.

Β. Σε ότι αφορά τα μέτρα που προβλέπονται, στο πλαίσιο της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, για τη στήριξη οικογένειας θύματος εργατικού δυστυχήματος, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα, τα μέλη της οικογένειάς του δικαιούνται σύνταξη λόγω του θανάτου σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και ανεξαρτήτως του χρόνου ασφάλισής του.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη της οικογένειάς του:

1. Ο επιζών σύζυγος, με την προϋπόθεση ο έγγαμος βίος/σύμφωνο συμβίωσης να έχει διαρκέσει τρία (3) έτη. Ο ανωτέρω χρόνος διάρκειας εγγάμου βίου δεν απαιτείται εάν ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας.

2. Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά με τη προϋπόθεση ότι είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους ή κατά το χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου να είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητα τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους.

3. Ο διαζευγμένος σύζυγος εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: ο πρώην σύζυγος να κατέβαλλε σε αυτόν ή να υποχρεούτο να του καταβάλλει διατροφή, να είχε συμπληρώσει δέκα (10) έτη έγγαμου βίου, το διαζύγιο να μην οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό υπαιτιότητας του αιτούντος την αίτηση, να μην έχει τελεστή άλλος γάμος και τέλος, το μέσο μηνιαίο ατομικό φορολογητέο εισόδημά του να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων που καταβάλλεται από τον τ. ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ακόμα ότι για την αυξημένη συνταξιοδοτική προστασία των μελών οικογένειας θανόντος λόγω εργατικού ατυχήματος και ανεξάρτητα από το χρόνο επέλευσης του θανάτου, (πριν ή μετά την 13.5.2016 - έναρξη ισχύος του ν.4387/26 -) έχει γίνει δεκτό με το ΑΠ Φ80000/12148/273/2018 έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου μας ότι εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016, σύμφωνα με την οποία σε καμιά περίπτωση το ποσό της σύνταξης που επιμερίζεται μεταξύ των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12, δε μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της εθνικής σύνταξης για 20 έτη ασφάλισης, ήτοι σε 827,52 ευρώ.

Γ. Τέλος, σας διαβιβάζουμε το αριθ. πρωτ. ΕΞ 557888/8-11-2023 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας», σχετικά με το θανατηφόρο εργατικό ατύχημα που συνέβη στις 23-10-2023 στη Βάρη, ως αρμόδια για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και τη διερεύνηση των αιτίων και των συνθηκών πρόκλησης των εργατικών ατυχημάτων.

Συνημμένα το αρ. Πρωτ.: ΕΞ 557888/8-11-2023
έγγραφο της Επιθεώρησης Εργασίας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ